

KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PARLAMENTNÝ INŠTITÚT
Oddelenie parlamentného výskumu a vzdelávania

INFORMAČNÝ MATERIÁL

č. 06/2017

VOĽBA SUDCOV/KANDIDÁTOV NA SUDCOV ÚSTAVNÝCH SÚDOV V NÁRODNÝCH PARLAMENTOCH

Vypracovala: Mgr. Barbora Blašková, Oddelenie parlamentného výskumu a vzdelávania,
Supervízor: RNDr. Katarína Kubišová, vedúca Oddelenia parlamentného výskumu a vzdelávania
Schválil: JUDr. Milan Hodás, PhD., riaditeľ Odboru Parlamentný inštitút K NR SR

Február 2017

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky,
Odbor Parlamentný inštitút, Nám. A. Dubčeka 1, 812 80 Bratislava,
telefón: 02/5972 2850, 5972 2851
e-mail: ivana.martinkovicova@nrsr.sk

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady SR a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne, alebo odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Parlamentného inštitútu a autora.

Anotácia

Cieľom predkladaného materiálu bolo zistiť, ako prebieha proces voľby sudcov resp. kandidátov na sudcov ústavných súdov vo vybraných krajinách. Predovšetkým bolo zámerom zistiť mieru zapojenia národných parlamentov do procesu voľby, osobitne, aké kvórum je vyžadované v jednotlivých parlamentoch na zvolenie sudcov/kandidátov na sudcov ústavného súdu.

Prekladaná komparatívna analýza obsahuje súhrnné výsledky porovnania, vrátane stručného prehľadu spracovaného vo forme tabuľky.

Kľúčové slová

Ústavné súdnictvo, ústavný súd, orgán ochrany ústavnosti, kontrola ústavnosti, koncentrovaný model, difúzny model, voľba sudcov, štruktúra ústavného súdu, kvórum na zvolenie sudcu, funkčné obdobie, parlament.

OBSAH

Úvod	5
Výsledky analýzy	7
Česká republika	14
Dánsko	15
Estónsko.....	16
Fínsko	17
Francúzsko	17
Grécko	18
Holandsko	19
Chorvátsko	19
Litva	21
Lotyšsko.....	22
Maďarsko	23
Nemecko.....	24
Nórsko	26
Poľsko.....	26
Portugalsko	28
Rakúsko	31
Rumunsko	33
Slovinsko	34
Spojené kráľovstvo	35
Španielsko	36
Švajčiarsko	38
Švédsko	39
Záver	40
Použité zdroje	41

Úvod

Ústavné súdnictvo je pomerne mladé, nakoľko je produktom osvietenstva. Vznik ústavných súdov sa datuje od konca 18. storočia a najmä do obdobia dvoch revolúcií- americkej a francúzskej.

Základnou a teda aj ústrednou úlohou ústavného súdnictva je predovšetkým zabezpečiť inštitucionálne garancie dodržiavania ústavy. Z tohto dôvodu ako aj z dôvodu existencie rôznych modelov ústavného súdnictva budeme ústavné súdy označovať v analýze aj všeobecnejším a výstižnejším názvom a to ako orgány ochrany ústavnosti.

Z pohľadu vymedzenia ústavného súdnictva je nepochybne dôležité charakterizovať i jeho základné úlohy (aj keď pôjde len o demonštratívny výpočet):

- kontrola ústavnosti zákonov a iných podzákonných predpisov s ústavou,
- posudzovanie súladu medzinárodných zmlúv s ústavou,
- výklad ústavy,
- konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb ohľadom porušovania základných ľudských práv,
- riešenie sporov vo federácii medzi celkom a jednotlivými štátmi,
- rozhodovanie kompetenčných sporov medzi orgánmi verejnej moci,
- konanie a rozhodovanie o obžalobe najvyšších štátnych predstaviteľov,
- volebné súdnictvo,
- ústavnosť politických strán.¹

Inštitucionálne je možné členiť ústavné súdnictvo na difúzne a koncentrované. **Difúzny model** je charakteristický tým, že ústavné súdnictvo vykonávajú všeobecné súdy. V tomto modeli neexistuje osobitný orgán kontroly ústavnosti. Tento model uplatňujú napr. USA, Švajčiarsko a tiež škandinávске krajiny. V difúznom modeli nemôže súd zrušiť zákon, ak dôjde k názoru, že zákon je v rozpore s ústavou. V takom prípade len zákon neaplikuje na daný prípad a vec rozhodne v súlade s ústavou. V dôsledku precedentného pôsobenia súdneho rozhodnutia ho všetky ostatné súdy ďalej neaplikujú, čím sa rozhodnutie stáva záväzným *pro futuro*. Záver všeobecného súdu o neústavnosti zákona však nevylučuje možnosť podať opravný prostriedok proti takému rozhodnutiu všeobecného súdu.

Koncentrovaný model ústavného súdnictva je naopak typický osobitným orgánom súdneho typu, ktorý jediný má právomoc rozhodovať o ústavnosti. Tento model sa uplatňuje napr. v Rakúsku, Nemecku, Taliansku, Španielsku, Poľsku či Slovensku. Koncentrovaný model

---

¹ CIBULKA, E. a kol.: *Ústavné právo (štátoveda)*. Bratislava : PraF UK, 2013, s. 198.

charakterizuje aj to, že ústavné súdy nesúladne predpisy zrušia, čo znamená, že aj formálne taký predpis prestáva byť súčasťou právneho poriadku.

V oboch modeloch je potrebné akcentovať myšlienku, že úlohou všetkých orgánov verejnej moci je chrániť ústavnosť. Preto napr. viacerí ústavní právnici² zastávajú myšlienku tzv. **inkluzívnej kontroly ústavnosti**, ktorá šíri, že nielen výslovne splnomocnené orgány majú chrániť ústavnosť, ale všetky orgány verejnej moci majú takú povinnosť na úseku svojej pôsobnosti.

Pri analyzovaní ústavného súdnictva je nepochybne dôležité spomenúť aj vplyv politiky na ústavné súdnictvo, ktorý sa prejavuje podľa bývalého predsedu Ústavného tribunálu Poľska M. Sajfana³ minimálne v troch rovinách.

Po prvé ide o samotný proces voľby/menovania ústavných sudcov (resp. sudcov najvyššieho súdu tam, kde plnia úlohy ústavného súdnictva) do funkcie, ktorý je v mnohých štátoch výsostne politický.

Po druhé, matéria, s ktorou sa ústavný súd zaoberá, má politický charakter. Ide predovšetkým o konania o súlade právnych predpisov, kde ide zjednodušene o výber jedného z dvoch politických výkladov ústavy, pričom oponujúca strana napáda politické riešenia na súde.

A po tretie, dôsledky rozhodnutí ústavného súdu majú politickú povahu, keďže vyžadujú reakciu zo strany zákonodarnej či výkonnej moci pri rozhodnutí ústavného súdu o neústavnosti.

V celosvetovom meradle teda dochádza k politizácii práva (resp. k judicializácii politiky). Aj na základe vyššie uvedeného môžeme povedať, že ústavné súdnictvo má **kvázi politický charakter**. Postavenie ústavného súdu je niekde medzi právom a politikou. Ide o súd, avšak s výrazne politickou funkciou.⁴

---

² Pozri bližšie vyššie citovanú učebnicu PraF UK, s. 203.

³ SAJFAN, M.: Politics and Constitutional Courts. A Judge's personal Perspective. In *EUI Working paper LAW*, 2008, č. 10, s. 11 a nasl.

⁴ Pozri bližšie LALÍK, T.: Politika a aktivizmus na ústavnom súde. *Justičná revue*. roč. 63, 2011, č. 5, s. 691 – 703.

Výsledky analýzy

Oddelenie parlamentného výskumu a vzdelávania, odbor parlamentný inštitút K NRSR sa v záujme získania potrebných informácií obrátil prostredníctvom Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu (ECPRD) na vybrané krajiny Európskej únie. Cieľom porovnávacej štúdie bolo zistiť mieru zapojenia národných parlamentov do procesu voľby, osobitne, aké kvórum je vyžadované v jednotlivých parlamentoch na zvolenie sudcov/kandidátov na sudcov ústavného súdu.

Okrem systému ECPRD boli pri spracovaní analýzy využité aj domovské stránky parlamentov, ústavných a iných súdov, ako aj štúdie voľne dostupné na internete.

V stanovenom termíne sme dostali odpovede z 21 krajín – z Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Lity, Lotyšska, Maďarska, Nemecka, Nórska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska a Švédska.

V analýze je tiež zahrnuté aj Poľsko, ktoré nám zaslalo odpoveď cez ECPRD značne po termíne, takže odpoveď sme vypracovali predtým aj na základe dostupných zdrojov na internete.

Výsledky analýzy sú obsiahnuté v stručnej tabuľke a zhodnotené v závere porovnávacej štúdie.

Tabuľka: Prehľad voľby kandidátov/sudcov ústavných súdov vo vybraných krajinách

Krajina	Názov/typ orgánu ochrany ústavnosti	Štruktúra orgánu/funkčné obdobie sudcu	Subjekt/y podieľajúce sa na voľbe sudcov	Kvórum potrebné na zvolenie sudcu
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd Českej republiky 	15 sudcov volených na 10 rokov	<ul style="list-style-type: none"> kandidátov navrhuje prezident Senát vyslovuje súhlas/nesúhlas s kandidátom vymenovanie sudcov prezidentom republiky 	<ul style="list-style-type: none"> nutná jednoduchá väčšina senátorov tajné hlasovanie v Senáte
Dánsko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd <u>Najvyšší súd</u> je najvyššia súdna autorita v Dánsku a zároveň orgán kontroly ústavnosti 		<ul style="list-style-type: none"> sudcovia Najvyššieho súdu menovaní Ministrom spravodlivosti parlament sa nepodieľa na voľbe sudcov 	
Estónsko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd <u>Najvyšší súd</u> plní funkciu súdu s právomocou na kontrolu ústavy 		<ul style="list-style-type: none"> predseda Najvyššieho súdu menovaný parlamentom na základe odporúčania prezidenta sudcovia Najvyššieho súdu menovaní parlamentom na základe odporúčania predsedu Najvyššieho súdu 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá väčšina tajné hlasovanie
Fínsko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd Úlohu čiastočne plní <u>Ústavnoprávny výbor</u> všeobecné <u>súdy</u> 		<ul style="list-style-type: none"> parlament volí členov ústavnoprávneho výboru 	

Krajina	Názov/typ orgánu ochrany ústavnosti	Štruktúra orgánu/ funkčné obdobie sudcu	Subjekt/y podieľajúce sa na voľbe sudcov	Kvórum potrebné na zvolenie sudcu
Francúzsko	<ul style="list-style-type: none"> funkciu orgánu ochrany ústavnosti plní <u>Ústavná rada</u> 	bývalí prezidenti + 9 členov na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> 3 členovia menovaní <u>prezidentom</u> (za predpokladu súhlasného stanoviska ústavnoprávných výborov oboch komôr 3 členovia <u>predsedom Senátu</u> 3 členovia <u>predsedom Národného zhromaždenia</u> predseda Ústavnej rady menovaný prezidentom republiky 	<ul style="list-style-type: none"> členovia Ústavnej rady <u>navrhnutí prezidentom</u> republiky, nemôžu byť nominovaní, ak súčet negatívnych hlasov v každom ústavnoprávnom výbore reprezentuje najmenej 3/5 vyjadrených hlasov v rámci oboch výborov
Grécko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd kontrolu ústavnosti vykonáva <u>Špeciálny najvyšší súd</u> a všeobecné <u>súdy</u> 		<ul style="list-style-type: none"> minister spravodlivosti navrhuje kandidátov na sudcov najvyšších súdov Zhromaždenie predsedov parlamentných strán vypracuje stanovisko, navrhuje polovicu kandidátov vláda volí sudcov 	<ul style="list-style-type: none"> Zhromaždenie predsedov parlamentných strán (ako poslanecké grémium) rozhoduje jednomyseľne, resp. s aspoň 4/5 väčšinou svojich členov v prípade návrhu kandidátov na sudcov
Holandsko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd 			
Chorvátsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	13 sudcov volených na 8 rokov	<ul style="list-style-type: none"> Ústavnoprávny výbor parlamentu zhromažďuje a selektuje kandidátov Parlament na schôdzi volí sudcov 	<ul style="list-style-type: none"> 2/3 väčšina všetkých poslancov tajné hlasovanie

Krajina	Názov/typ orgánu ochrany ústavnosti	Štruktúra orgánu/ funkčné obdobie sudcu	Subjekt/y podieľajúce sa na voľbe sudcov	Kvórum potrebné na zvolenie sudcu
Litva	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	9 sudcov volených na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> kandidátov navrhuje: Prezident, predseda parlamentu, predseda Najvyššieho súdu- každý po 3 kandidátoch parlament volí a menuje sudcov Ústavného súdu 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá väčšina tajné hlasovanie
Lotyšsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	7 sudcov volených na 10 rokov alebo do dovŕšenia 70 rokov veku	<ul style="list-style-type: none"> <u>sudcovia schvaľovaní parlamentom</u> 3 sudcovia schválení na základe návrhu aspoň 10 poslancov parlamentu 2 schválení na základe návrhu vlády 2 schválení na základe návrhu Najvyššieho súdu 	<ul style="list-style-type: none"> absolútna väčšina poslancov tajné hlasovanie
Maďarsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	15 sudcov volených na 12 rokov	<ul style="list-style-type: none"> voľba parlamentom 	<ul style="list-style-type: none"> 2/3 väčšina všetkých poslancov tajné hlasovanie
Nemecko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	16 sudcov v dvoch senátoch volení na obdobie 12 rokov alebo do dovŕšenia 68 rokov veku	<ul style="list-style-type: none"> polovicu sudcov volí Bundestag (Spolkový snem) polovicu sudcov volí Bundesrat (Spolková rada) 	<ul style="list-style-type: none"> voľba v Bundestagu – 2/3 väčšina odovzdaných hlasov, ktorá predstavuje najmenej väčšinu všetkých členov Bundestagu, <u>tajné</u> hlasovanie voľba v Bundesrate – 2/3 všetkých členov Bundesratu, <u>verejné</u> hlasovanie
Nórsko	<ul style="list-style-type: none"> Neexistuje Ústavný súd všeobecné <u>súdy</u> 			

Krajina	Názov/typ orgánu ochrany ústavnosti	Štruktúra orgánu/ funkčné obdobie sudcu	Subjekt/y podieľajúce sa na voľbe sudcov	Kvórum potrebné na zvolenie sudcu
Poľsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	15 sudcov volených na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> kandidátov navrhujú poslanci parlamentu voľba v parlamente sľub v prítomnosti prezidenta 	<ul style="list-style-type: none"> na zvolenie sudcu potrebná absolútna väčšina platných hlasov na platnosť voľby je potrebná účasť nadpolovičnej väčšiny poslancov parlamentu
Portugalsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	13 sudcov volených na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> parlament volí 10 sudcov 3 sudcovia sú volení takto zvolenými 10 sudcami prezident prijíma sľub zvolených sudcov 	<ul style="list-style-type: none"> voľba v parlamente – 2/3 väčšina hlasov prítomných členov parlamentu – počet hlasov musí presiahnuť absolútnu väčšinu poslancov parlamentu tajné hlasovanie
Rakúsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	14 sudcov a 6 náhradníkov volených do dovŕšenia 70 rokov veku alebo do odvolania Ústavným súdom	<ul style="list-style-type: none"> predseda, podpredseda, 6 členov a 3 náhradníci menovaní Federálnym prezidentom na odporúčanie Federálnej vlády 3 členov a 2 náhradníci menovaní Federálnym prezidentom na základe návrhu Národnej rady (dolná komora parlamentu) 3 členovia a 1 náhradník menovaní Federálnou radou (horná komora parlamentu) zvolená osoba musí byť vymenovaná prezidentom 	<ul style="list-style-type: none"> voľby vyžadujú prítomnosť 1/3 poslancov a zisk absolútnej väčšiny platných hlasov tajné hlasovanie

Krajina	Názov/typ orgánu ochrany ústavnosti	Štruktúra orgánu/ funkčné obdobie sudcu	Subjekt/y podieľajúce sa na voľbe sudcov	Kvórum potrebné na zvolenie sudcu
Rumunsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	9 sudcov volených na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> 3 sudcovia menovaní Dolnou komorou 3 sudcovia menovaní Senátom 3 sudcovia menovaní prezidentom sľub do rúk prezidenta a predsedov oboch komôr parlamentu 	<ul style="list-style-type: none"> každá komora zvolí sudcu, ktorý dostal najviac hlasov, za predpokladu účasti nadpolovičnej väčšiny poslancov danej komory na hlasovaní
Slovinsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	9 sudcov volených na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> kandidátov navrhuje prezident voľba Národným zhromaždením 	<ul style="list-style-type: none"> potrebná absolútna väčšina hlasov poslancov Národného zhromaždenia tajné hlasovanie
Spojené kráľovstvo	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd <u>Najvyšší súd</u> je najvyšším súdnym orgánom 	11 sudcov	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje formálna úloha parlamentu Lord Kancelár zvoláva výberovú komisiu Komisia následne volí sudcov Lord Kancelár schvaľuje zvolených sudcov a zasiela odporúčanie premiérovi formálne vymenovanie kráľovnou 	

Krajina	Názov/typ orgánu ochrany ústavnosti	Štruktúra orgánu/ funkčné obdobie sudcu	Subjekt/y podieľajúce sa na voľbe sudcov	Kvórum potrebné na zvolenie sudcu
Španielsko	<ul style="list-style-type: none"> Ústavný súd 	12 sudcov volených na 9 rokov	<ul style="list-style-type: none"> sudcovia menovaní kráľom 4 sudcovia menovaní na základe odporúčania Poslaneckej snemovne (Dolná komora) 4 sudcovia menovaní na základe odporúčania Senátu (Horná komora) 2 sudcovia menovaní na základe odporúčania vlády 2 sudcovia menovaní na základe odporúčania Generálnej súdnej rady 	<ul style="list-style-type: none"> voľba v Poslaneckej snemovni – 3/5 väčšina poslancov voľba v Senáte – 3/5 väčšina poslancov tajné hlasovanie
Švajčiarsko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd kontrolu ústavnosti vykonáva <u>Federálny najvyšší súd</u> 	38 sudcov volených na 6 rokov aj opakovane až do dovŕšenia 68 rokov veku 19 náhradných sudcov	<ul style="list-style-type: none"> kandidátov navrhuje Justičný výbor voľba sudcov a náhradných sudcov vo Federálnom zhromaždení 	<ul style="list-style-type: none"> nutnosť získať viac ako polovicu platných hlasov tajné hlasovanie
Švédsko	<ul style="list-style-type: none"> neexistuje Ústavný súd 			

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Ústavný súd Českej republiky má sídlo v Brne, skladá sa z 15 sudcov, ktorí sú volení na 10 rokov.

Sudcom Ústavného súdu Českej republiky môže byť občan Českej republiky, ktorý je voliteľný do Senátu (tzn. má minimálne 40 rokov), musí mať právnické vzdelanie a byť najmenej 10 rokov činný v právnickom povolani (podmienkou nie je povolanie sudca, dôležité je vykonávať právnické povolanie).

Všeobecný rámec činnosti Ústavného súdu Českej republiky definuje Ústava ČR (§ 83- § 89).⁵ Detailnejšia právna úprava je obsiahnutá v zákone o Ústavnom súde.⁶

Pre voľbu sudcov Ústavného súdu Českej republiky je kľúčový rokovací poriadok Senátu (predovšetkým ust. § 140 a tiež § 141) a príloha č. 2 k rokovaciemu poriadku- Volebný poriadok pre voľby uskutočnené Senátom a pre nominácie vyžadujúce súhlas Senátu.⁷

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Sudcov Ústavného súdu menuje prezident republiky, ale so súhlasom Senátu. Senát má teda v tomto ohľade posledné slovo. Voľba členov Ústavného súdu Českej republiky v Senáte je tajná (na základe prílohy k rokovaciemu poriadku Senátu).

Prezident republiky s časovým predstihom pred uprázdnením funkcie sudcu Ústavného súdu predkladá Senátu svoje návrhy.

---

⁵ Znenie Ústavy Českej republiky dostupné na : http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Pravni_uprava/ustava.pdf, navštívené 14. decembra 2016.

⁶ Znenie zákona o Ústavnom súde Českej republiky dostupné na : http://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Pravni_uprava/zakon_o_ustavnim_soudu.pdf , navštívené 14. decembra 2016.

⁷ Dokument dostupný na : http://senat.cz/informace/zakon106/zakony/zak107.php?ke_dni=6.12.2016&O=11, navštívené 14. decembra 2016.

Žiadosť prezidenta republiky o vyslovenie súhlasu Senátu s menovaním sudcu Ústavného súdu postúpi predseda Senátu Organizačnému výboru a rozošle materiál všetkým senátorom a senátorským (poslaneckým) klubom.

Organizačný výbor prikáže žiadosť výboru, poprípade výborom a odporučí predsedovi Senátu, aby bola táto žiadosť zaradená na program najbližšej schôdze Senátu. Návrhy prezidenta prerokováva Ústavnoprávny výbor, ktorý skúma, či kandidáti spĺňajú podmienky stanovené osobitným predpisom. Kandidáti sú pozývaní na rokovanie výboru (neskôr i na schôdzu Senátu), kde na verejnej schôdzi výboru odpovedajú na otázky senátorov.

Žiadosť prezidenta musí byť prerokovaná tak, aby ju Senát mohol ukončiť hlasovaním o vyslovení súhlasu s menovaním sudcu Ústavného súdu najneskôr do 60 dní odvtedy, čo si prezident republiky súhlas vyžiadal.

V prípade, ak nie je daný súhlas Senátu do 60 dní odvtedy, odkedy si ho prezident vyžiadal, len preto, že Senát v uvedenej lehote v danej veci nehlasoval, platí, že Senát dal súhlas s menovaním sudcu.

Pre vyslovenie súhlasu s menovaním sudcu Ústavného súdu Českej republiky je nutná nadpolovičná väčšina prítomných senátorov.

Poznámky k aplikačnej praxi:

V priebehu svojej dvadsaťročnej existencie Senát rozhodoval o 43 žiadostiach prezidenta, pričom 31 z nich schválil a 12 z nich nezískalo podporu (napr. prípad sudcu Jana Sváčka, ktorý bol nominovaný dvakrát, ale Senát v oboch prípadoch hlasoval proti. Podobne tiež v prípade ústavného sudcu Miloslava Výborného, koho opätovné zvolenie Senát zamietol rozdielom jediného hlasu v roku 2013).

Dánsko

Štruktúra a zloženie Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

V Dánsku neexistuje Ústavný súd. Najvyšší súd⁸ je najvyššia súdna autorita v Dánsku. Okrem iného má právomoc rozhodovať, či sú zákony prijaté parlamentom v súlade s Ústavou.

⁸ Pozri bližšie: <http://www.supremecourt.dk/about/staff/Pages/default.aspx>, navštívené 8. decembra 2016.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Sudcovia Najvyššieho súdu sú, ako všetci ostatní sudcovia, menovaní Ministrom spravodlivosti na základe odporúčania nezávislej Súdnej menovacej rady.⁹

Dánsky parlament nie je v žiadnom ohľade zahrnutý do procesu menovania sudcov.

Estónsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

V Estónsku neexistuje Ústavný súd. Estónsko má trojstupňovú súdnu štruktúru. Okresné, mestské a správne sudy prejednávajú veci v prvej inštancii. Odvolacie sudy sú súdmi druhej inštancie. Najvyšší súd je súdom poslednej inštancie. Najvyšší súd zároveň plní funkciu súdu najvyššej inštancie, najvyššieho správneho súdu a súdu s právomocou na kontrolu ústavy.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Podľa estónskej ústavy¹⁰ je predseda Najvyššieho súdu menovaný parlamentom na základe odporúčania prezidenta. Sudcovia Najvyššieho súdu sú menovaní parlamentom na základe odporúčania predsedu Najvyššieho súdu.

V zmysle rokovacieho poriadku¹¹ estónskeho parlamentu sú predseda Najvyššieho súdu a sudcovia Najvyššieho súdu volení v tajnom hlasovaní. Na ich zvolenie stačí jednoduchá väčšina.

---

⁹ Bližšie informácie o Súdnej menovacej rade a jej zložení sú dostupné v anglickom jazyku na : <http://www.domstol.dk/om/otherlanguages/english/thedanishjudicialsystem/judicialappointmentscouncil/Pages/default.aspx>, navštívené 8. decembra 2016.

¹⁰ Pozri Kapitulu XIII estónskej ústavy, dostupná v anglickom jazyku na : <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/521052015001/consolide>, navštívené 8. decembra 2016.

¹¹ Rokovací poriadok estónskeho parlamentu dostupný v anglickom jazyku na : <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/504072016001/consolide>, navštívené 8. decembra 2016.

Fínsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Fínsko nemá Ústavný súd. Úlohu ústavného súdu čiastočne plní Ústavnoprávny výbor, ktorý prijíma k návrhom zákonov stanovisko ohľadom ústavnosti prijímaného zákona, ak je to potrebné. Ústavnoprávny výbor je jeden zo špeciálnych výborov parlamentu. Všetci jeho 17 členovia sú poslancami parlamentu. Plénum parlamentu volí členov takýchto špeciálnych výborov.

Po prerokovaní a schválení zákona v parlamente, je možné jeho preskúmanie aj súdmi, avšak už len v individuálnych prípadoch. Ak by aplikácia zákona bola zjavne v rozpore s Ústavou, súd musí dať prednosť ustanoveniam vo fínskej Ústave.

Francúzsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Vo Francúzsku plní úlohu orgánu ochrany ústavnosti Ústavná rada (*Conseil constitutionnel*). Podľa článku 56 francúzskej Ústavy, okrem bývalých prezidentov republiky, ktorí sa automaticky stávajú členmi Ústavnej rady a majú doživotné právo byť jej členom, sa Ústavná rada skladá z deviatich členov vymenovaných na deväť rokov (neobnoviteľná funkcia). Ústavná rada sa obnovuje po tretinách každé tri roky, pričom traja držitelia moci majúci menovacie právomoci navrhujú každý jedného nového člena (sudcu). Predseda Ústavnej rady je menovaný prezidentom republiky.

Štatút členov Ústavnej rady je z časti definovaný nariadením zo 7. novembra 1958 vykonávacím základným zákonom týkajúcim sa Ústavnej rady, viackrát modifikovaný, a v doplnujúcom dokumente, dekrétom z 13. novembra 1959 upravujúcim jej povinnosti. Tie sú definované predovšetkým povinnosťou zachovávať mlčanlivosť a prísny systémom inkompatibility funkcií, ktorý je súčasťou týchto povinností.

Členovia Ústavnej rady nepodliehajú žiadnym podmienkam, čo sa týka veku alebo profesionálnej kvalifikácie, avšak v praxi majú sudcovia Ústavnej rady právnu prax, buď preto, že sú to bývalí odborníci z praxe alebo sú to profesori práva, atď. Podľa čl. 3 základného zákona zo 7. novembra 1958 musia členovia Ústavnej rady pred nástupom do funkcie zložiť prisahu pred prezidentom republiky.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Traja členovia sú menovaní prezidentom republiky, traja predsedom Senátu, traja predsedom Národného zhromaždenia.

Od prijatia novely Ústavy v júli roku 2008 a v súlade s procedúrou, ktorá je definovaná základným zákonom z 23. júla 2010, pri nomináciách na sudcov Ústavnej rady sa uplatňuje procedurálny postup uvedený v poslednom odseku článku 13 francúzskej Ústavy, ktorý stanovuje, že „*právo na nomináciu sudcov zo strany prezidenta republiky musí byť vykonané až po zistení verejného stanoviska zo strany príslušného stáleho výboru z každej komory parlamentu. Prezident republiky nemôže pokračovať v nominácii sudcov, ak súčet negatívnych hlasov v každom výbore predstavuje najmenej 3/5 odovzdaných hlasov v rámci dvoch výborov*“. V praxi ide o ústavnoprávne výbory oboch komôr parlamentu, ktoré prijímajú zmienené verejné stanovisko. Členovia Ústavnej rady vybraní prezidentom republiky nemôžu byť teda nominovaní, ak súčet negatívnych hlasov v každom ústavnoprávnom výbore reprezentuje najmenej 3/5 vyjadrených hlasov v rámci oboch výborov. Pokiaľ ide o vymenovania sudcov navrhnutých predsedami oboch komôr parlamentu, je požadované len zmienené verejné stanovisko ústavnoprávnych výborov. Preto je od roku 2008 možné povedať, že výber 9 členov Ústavnej rady podlieha schváleniu zo strany parlamentu.

Grécko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Grécko nemá osobitný Ústavný súd, pretože všetky grécke súdy môžu vykonávať kontrolu ústavnosti. Podľa článku 93 ods. 4 gréckej ústavy *sú súdy viazané neaplikovať právny predpis, ktorého obsah je v rozpore s Ústavou*, to znamená, že ktorýkoľvek sudca môže odmietnuť použiť zákon, o ktorom zistí, že je v rozpore s Ústavou.¹²

Avšak, niektoré z viacerých konkrétnych kompetencií, zvyčajne prisudzované ústavným súdom v ostatných európskych právnych systémoch, vykonáva Špeciálny najvyšší súd (*Special Highest Court*), ktorého zriadenie, fungovanie a právomoci sú upravené v čl. 100 Gréckej ústavy¹³.

¹² Pre viac informácií pozri bližšie článok o ústavnej kontrole v Grécku, dostupný v anglickom jazyku na : <http://www.jus.unitn.it/cocoa/papers/PAPERS%203RD%20PDF/Concrete%20Control%20Greece%20edit%20ok.pdf>, navštívené 19. decembra 2016.

¹³ Grécka ústava dostupná v anglickom jazyku na : <http://www.hellenicparliament.gr/en/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/>, navštívené 19. decembra 2016.

Špeciálny najvyšší súd sa skladá z predsedu Najvyššieho správneho súdu, predsedu Najvyššieho civilného a trestného súdu a predsedu Najvyššieho kontrolného súdu, zo štyroch členov rady Najvyššieho správneho súdu a zo štyroch členov Najvyššieho civilného a trestného súdu vybraných žrebom na dvojročné funkčné obdobie. Súdu predsedá predseda Najvyššieho správneho súdu alebo predseda Najvyššieho civilného a trestného súdu podľa princípu seniority. Pri určitých typoch konaní musí byť zloženie súdu rozšírené o dvoch profesorov práva pôsobiacich na národných právnických školách, ktorí sú vyberaní žrebom.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Voľba do funkcie predsedu Najvyššieho správneho súdu, predsedu a prokurátora Najvyššieho civilného a trestného súdu, predsedu a generálneho komisára Kontrolného súdu, sa uskutoční na základe prezidentskej vyhlášky, vydanéj po predchádzajúcom návrhu vládneho kabinetu. Po obdržaní návrhu ministra spravodlivosti a stanoviska Zhromaždenia predsedov parlamentných strán (ako poslanecké grémium u nás - pozn. autora)¹⁴, vláda vyberie preferovaného spomedzi tých, ktorí spĺňajú všetky požiadavky.

Pred stanoviskom Zhromaždenia predsedov parlamentných strán je požadované, aby kabinet s ministerským návrhom, ktorý majú k dispozícii, vopred zvolil šesť sudcov, ktorí majú formálnu spôsobilosť (v závislosti na prípade). Následne sa minister obráti na Zhromaždenie predsedov parlamentných strán, ktorí po vypočutí kandidátov, navrhnú 3 sudcov, teda polovicu z predvolených sudcov. Rozhodnutie musí byť prijaté jednomyselne, alebo v každom prípade, so 4/5-ou väčšinou všetkých členov.

Holandsko

Holandsko v odpovedi uviedlo, že nemá Ústavný súd.

Chorvátsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Chorvátsky Ústavný súd pozostáva z 13 sudcov, ktorí sú volení parlamentom na obdobie 8 rokov z právnikov, predovšetkým sudcov, prokurátorov, advokátov a univerzitných profesorov práva.

---

¹⁴ Bližšie informácie dostupné na : <http://www.hellenicparliament.gr/en/Organosi-kai-Leitourgia/Diaskepsi-Proedron/>, navštívené 20. decembra 2016.

Sudcom chorvátskeho Ústavného súdu môže byť len chorvátsky občan, právnik, majúci 15-ročnú prax v právnej profesii a stal sa významnou osobnosťou pre svoju vedeckú, odbornú prax alebo verejnú činnosť. Osoba, ktorá má doktorát z práva a spĺňa zmienené požiadavky, môže byť zvolená za sudcu Ústavného súdu za predpokladu, že má aspoň 12 rokov praxe v právnej profesii.¹⁵

Právny základ pre činnosť Ústavného súdu je obsiahnutý tak v Ústave Chorvátskej republiky¹⁶ ako aj v ústavnom zákone o Ústavnom súde Chorvátskej republiky¹⁷.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Procedúra voľby sudcov Ústavného súdu je iniciovaná výborom parlamentu zaoberajúcim sa ústavnými otázkami (ústavnoprávny výbor), ktorý zverejní ponuku v Úradnom vestníku. Každý jednotlivec môže navrhnúť seba samého ako kandidáta. Zverejnená ponuka musí obsahovať podmienky, ktoré musí kandidát spĺňať, termín, do ktorého môže byť kandidatúra zaslaná a tiež všetky potrebné prílohy. Po vypršaní času určeného na zaslanie prihlášok, ústavnoprávny výbor parlamentu posúdi, či kandidáti spĺňajú predpoklady na to, aby sa uchádzali o funkciu ústavného sudcu. Osoby, ktoré nespĺňajú predpoklady, budú vylúčené. Výbor následne pozve kandidátov na ústny pohovor, na základe ktorého vypracuje finálny zoznam kandidátov na sudcov Ústavného súdu. Pravidlom je, že zoznam pozostáva z väčšieho počtu kandidátov ako je uvoľnených pozícií. Potom výbor zašle parlamentu zoznam kandidátov, ktorí vyhovujú podmienkam. Zoznam musí obsahovať aj dôvody, ktoré ospravedlňujú prioritu určitých kandidátov pred inými. Parlament následne hlasuje o každom kandidátovi samostatne. Ak za kandidáta hlasuje nadpolovičná väčšina všetkých poslancov parlamentu, tak kandidát bude zvolený.

Aj keď sa v ústavnom zákone o Ústavnom súde uvádza, že zvolený bude ten kandidát, ktorý získa nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých poslancov parlamentu, v praxi sa využíva ustanovenie chorvátskej Ústavy, ktoré hovorí o potrebnej 2/3 väčšine hlasov všetkých poslancov na to, aby bol kandidát zvolený za sudcu Ústavného súdu.

Spôsob a proces voľby nie je regulovaný, avšak v článku 6 odseku 4 ústavného zákona o Ústavnom súde sa uvádza, že sa predkladá zoznam kandidátov väčšieho počtu ako je voľných

---

¹⁵ Pozri bližšie webstránku Ústavného súdu Chorvátskej republiky, dostupné na : <http://www.usud.hr/en/judges>, navštívené 14. decembra 2016.

¹⁶ Celé znenie Ústavy Chorvátskej republiky dostupné v anglickom jazyku na: <http://www.sabor.hr/Default.aspx?art=2405>, citované 14. decembra 2016.

¹⁷ Celé znenie ústavného zákona o Ústavnom súde Chorvátskej republiky dostupné v anglickom jazyku na : http://www.usud.hr/sites/default/files/dokumenti/The_Constitutional_Act_on_the_Constitutional_Court_of_the_Republic_of_Croatia_consolidated_text_Official_Gazette_No_49-02.pdf, navštívené 14. decembra 2016.

pozícii sudcov. Následne je v Rokovacom poriadku parlamentu uvedené, že tajné hlasovanie sa použije v prípade volieb alebo menovaní, keď je počet kandidátov väčší ako počet miest, ktoré sa majú obsadiť.

Litva

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Podľa Ústavy Litovskej republiky sa Ústavný súd Litovskej republiky skladá z deviatich sudcov menovaných na deväťročné neobnoviteľné funkčné obdobie. Každé tri roky sa Ústavný súd obnovuje z 1/3.

Sudcom litovského Ústavného súdu sa môže stať bezúhonný litovský občan s vyštudovaným právnickým vzdelaním, najmenej s 10-ročnou praxou v právnej profesii alebo v inej oblasti vzdelávania súvisiacej s jeho/jej kvalifikáciou ako právnik.¹⁸

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Parlament (Seimas) volí a menuje troch sudcov z kandidátov navrhnutých prezidentom republiky, troch z kandidátov navrhnutých predsedom parlamentu a troch z kandidátov navrhnutých predsedom Najvyššieho súdu. Parlament menuje predsedu Ústavného súdu zo sudcov Ústavného súdu na návrh prezidenta republiky.

V súlade s rokovacím poriadkom parlamentu¹⁹ návrhy kandidátov na sudcov Ústavného súdu musia byť predložené do parlamentu tri mesiace pred začatím procesu ich voľby. Kandidáti na sudcov Ústavného súdu sú predstavení svojimi navrhovateľmi na zasadnutí parlamentu (Seimas). Na prezentáciu (predstavenie) jednotlivých kandidátov je pridelených maximálne 10 minút. Ešte pred prezentáciou jednotlivých kandidátov na zasadnutí parlamentu, sú životopisy kandidátov na sudcov distribuované medzi poslancov parlamentu a zverejnené na internetovej stránke parlamentu, čo sa musí uskutočniť najmenej dva týždne pred ich prezentáciou v parlamente. Kandidáti sa musia zúčastniť zasadania parlamentu, na ktorom sú predstavovaní. Po prezentácii zo strany ich navrhovateľov, je im udelené slovo (až na 10 min.). Všetci kandidáti musia odpovedať na otázky, ktoré im položia poslanci parlamentu: 15 min. je pridelených každému kandidátovi.

¹⁸ Bližšie informácie o Ústavnom súde Litovskej republiky dostupné v anglickom jazyku na : <http://www.lrkt.lt/en/about-the-court/legal-information/the-constitution/192>, citované dňa 15. decembra 2016.

¹⁹ Rokovací poriadok parlamentu dostupný v anglickom jazyku na : <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e495a6e2b60611e5be9bf78e07ed6470?jfwid=39x432mh7>, citované dňa 15. decembra 2016.

Po tom, ako sú kandidáti predstavení na zasadnutí parlamentu, nasleduje prerokovanie jednotlivých návrhov kandidátov na sudcov na schôdzi výborov a politických skupín. Politické skupiny a výbory majú právo pozvať si kandidátov, v dohodnutom čase, na svoje zasadnutie a klásť im otázky. Následne musia výbory a politické skupiny predložiť parlamentu svoje závery týkajúce sa kandidátov a to do siedmich dní od prezentácie kandidátov na zasadnutí parlamentu.

O navrhnutých kandidátoch sa rokujú na zasadnutí parlamentu do desiatich dní od ich prezentácie. Zasadnutia sa musia zúčastniť osoby, ktoré navrhli kandidátov ako aj samotní kandidáti. Závery politických skupín a výborov sú predložené a prerokované ako prvé. Následne sa koná rozprava, na konci ktorej sa udelí slovo kandidátom a ich navrhovateľom (10 min.). Po ukončení rozpravy parlament hlasuje o kandidátoch na sudcov Ústavného súdu.

Na zvolenie kandidáta za sudcu Ústavného súdu je potrebná nadpolovičná väčšina prítomných poslancov. V prípade voľby sudcov Ústavného súdu sa používa tajné hlasovanie.

Lotyšsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Lotyšský ústavný súd tvorí sedem sudcov. Funkčné obdobie sudcu Ústavného súdu je 10 rokov alebo dovtedy, kým sudca nedovŕši vek 70 rokov.

Sudcom Ústavného súdu sa môže stať osoba, ktorá je občanom Lotyšska, je bezúhonná, dovŕšila vek 40 rokov, s dosiahnutým vysokoškolským právnickým vzdelaním. Vyžaduje sa aspoň 10-ročná prax v právnickom povolání alebo v akademickom prostredí (pôsobenie na právnickej fakulte).

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Sudcovia Ústavného súdu sú schvaľovaní parlamentom. Troja sudcovia Ústavného súdu sú schvaľovaní na základe návrhu podanom aspoň desiatimi poslancami parlamentu, dvaja po návrhu vlády a dvaja po návrhu Najvyššieho súdu. Najvyšší súd vyberie kandidátov spomedzi všetkých sudcov pôsobiacich v Lotyšsku.

Kandidáti na sudcov Ústavného súdu sú zverejnení v Úradnom vestníku v lehote nie viac ako 5 dní odo dňa predloženia kandidatúry do parlamentu. Informácie v Úradnom vestníku obsahujú údaje o kandidátoch.

Po uplynutí funkčného obdobia sudcov, parlament schváli sudcov podľa návrhu tých inštitúcií, ktoré nominovali sudcov, ktorých funkčné obdobie skončilo. Ústavný súd tiež informuje inštitúciu, ktorá by mala menovať nového sudcu. Ak nedôjde k schváleniu nového sudcu Ústavného súdu parlamentom, predlžuje sa funkčné obdobie sudcu, ktorému vypršalo funkčné obdobie až do času, kým nie je schválený nový sudca. Funkčné obdobie sudcu, ktorému už uplynulo, sa predlíži na nevyhnutne potrebný čas v prípade, že tento sudca je sudcom v práve prebiehajúcim konaní, až do skončenia takého konania.

Na zvolenie sudcu Ústavného súdu sa vyžaduje, aby za kandidáta hlasovala nadpolovičná väčšina všetkých poslancov parlamentu. Pri voľbe sudcov Ústavného súdu sa využíva tajné hlasovanie.

Maďarsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Ústavný súd so sídlom v Budapešti pozostáva z 15 členov volených parlamentom na obdobie 12 rokov bez možnosti znovuzvolenia.²⁰

Sudcom Ústavného súdu sa môže stať každý bezúhonný maďarský občan, ktorý môže byť zvolený v parlamentných voľbách. Kandidát musí mať tiež vysokoškolské právnické vzdelanie, aspoň 45 rokov veku, mať nadpriemerné znalosti z oblasti práva (univerzitný profesor, člen akadémie vied) alebo aspoň 20 rokov praxe v oblasti práva. Sudcom ústavného súdu sa nemôže stať osoba, ktorá v posledných štyroch rokoch pôsobila vo vláde, vo vedúcej pozícii v politickej strane alebo vo vedúcej pozícii v štátnom orgáne.

Kompetencie, organizáciu a fungovanie maďarského Ústavného súdu upravuje zákon o Ústavnom súde z roku 2011.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Kandidátov na sudcov Ústavného súdu navrhne Nominačný výbor pozostávajúci z najmenej 9 a najviac z 15 členov, menovaný parlamentnými frakciami zastúpenými v parlamente. Každá frakcia môže byť reprezentovaná len jedným členom v Nominačnom výbore.

---

²⁰ Bližšie informácie o maďarskom Ústavnom súde dostupné v anglickom jazyku na : <http://www.alkotmanybirosag.hu/az-alkotmanybirosag-szervezete>, citované 15. decembra 2016.

Kandidáti na sudcov musia v procese výberu predstúpiť pred ústavnoprávny výbor parlamentu. Sudcovia Ústavného súdu môžu byť zvolení parlamentom až po obdržaní stanoviska od ústavnoprávneho výboru. Ak nedôjde k zvoleniu kandidátov parlamentom, Nominačný výbor pripraví nové návrhy na kandidátov v lehote 15 dní.

Parlament zvolí sudcov Ústavného súdu v lehote do 90 dní pred vypršaním funkčného obdobia sudcu pôsobiaceho na Ústavnom súde. Zvolený sudca sa ujme svojej funkcie po vypršaní mandátu jeho predchodcu.

Zatiaľ čo predseda Ústavného súdu je zvolený parlamentom, podpredsedu si zvolia sudcova sami spomedzi seba.

Kandidát na sudcu Ústavného súdu je zvolený parlamentom, ak za neho hlasovala kvalifikovaná väčšina, t. j. 2/3 väčšina všetkých poslancov. Uskutočňuje sa tajné hlasovanie pomocou hlasovacích lístkov.

Nemecko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Článok 94 Ústavy Nemeckej spolkovej republiky stanovuje, že polovicu sudcov Ústavného súdu volí Bundestag (Spolkový snem) a polovicu Bundesrat (Spolková rada). Zákon o Spolkovom ústavnom súde konkretizuje toto ustanovenie ústavy.

Podľa § 2 Zákona o Spolkovom ústavnom súde pozostáva Spolkový ústavný súd z dvoch senátov, z ktorých každý má ôsmich volených sudcov. Z nich sa zvolia vždy traja na každý Najvyšší spolkový súdny dvor (*Oberste Gerichtshöfe des Bundes*). Všetci kandidáti na sudcov Ústavného súdu musia dosiahnuť vek 40 rokov, musia byť voliteľní do Bundestagu a mať spôsobilosť na vykonávanie funkcie sudcu. Nemôžu byť členmi Bundestagu, Bundesratu, Spolkovej vlády ani podobných orgánov Spolkových krajín.

Sudcovia sa volia na obdobie dvanásť rokov; najvyššia veková hranica je 68 rokov. Opätovné zvolenie je z dôvodu zabezpečenia ich nezávislosti vylúčené (§ 4 Zákona o Spolkovom ústavnom súde). Spolkové ministerstvo spravodlivosti vedie aktualizovaný zoznam spolkových sudcov, vhodných na pozíciu spolkových ústavných sudcov, ako aj zoznam pozostávajúci z návrhov poslaneckých klubov, Spolkovej vlády a vlád spolkových krajín. Tieto zoznamy nie sú záväzné, avšak doručujú sa volebným orgánom Bundesratu a Bundestagu pred každou voľbou.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

V praxi sa delí voľba sudcov Spolkového ústavného súdu medzi Bundestag a Bundesrat nasledovne:

Bundestag zvolí do každého senátu dvoch spolkových sudcov a taktiež dvoch iných členov, zatiaľ čo Bundesrat zvolí jedného spolkového sudcu a taktiež troch iných členov. Pri voľbe predsedu a podpredsedu sa spolkové orgány vymieňajú podľa § 9 ods. 3 Zákona o Spolkovom ústavnom súde.

Voľba v Bundestagu

Voľba sudcov, ktorých má zvoliť Bundestag, je upravená v § 6 Zákona o Spolkovom ústavnom súde. V zmysle tohto paragrafu sú sudcovia zvolení plénom Bundestagu na návrh tzv. Volebného výboru. Volebný výbor sa vytvorí na začiatku každého volebného obdobia a pozostáva z 12 členov Bundestagu, ktorí sú zvolení na návrh poslaneckých klubov podľa pravidiel volebného systému pomerného zastúpenia. Ak kandidát na ústavného sudcu získa vo Volebnom výbore aspoň osem hlasov, tak sa o tomto kandidátovi hlasuje na schôdzi Bundestagu.

Voľby kandidátov na schôdzi Bundestagu sa uskutočňujú bez rozpravy s použitím tajného hlasovania. Kandidát je zvolený za sudcu, ak dostal 2/3 odovzdaných hlasov, najmenej však musela zaňho hlasovať väčšina všetkých členov Bundestagu.

Voľba v Bundesrate

Voľba v Bundesrate sa riadi § 7 Zákona o Spolkovom ústavnom súde. Kandidáti sú volení na základe záverečného návrhu Výberovej komisie. Potrebné je získať 2/3 väčšinu všetkých poslancov Bundesratu, teda nielen odovzdaných hlasov prítomných poslancov. V ostatných aspektoch platia všeobecné rokovacie pravidlá Bundesratu. Z tohto dôvodu je volebný proces, vrátane fázy hlasovania, verejnosti prístupný. Volí sa v zásade zdvihnutím ruky.

Nórsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Na rozdiel od mnohých európskych krajín, Nórsko nemá samostatný Ústavný súd. Článok 88 nórskej Ústavy²¹ hovorí, že Najvyšší súd je súdom poslednej inštancie. Najvyšší súd pozostáva z predsedu a aspoň štyroch iných členov.

Podľa článku 89 Ústavy, majú súdy právo a povinnosť preskúmať, či sú zákony a iné rozhodnutia orgánov štátu v súlade s Ústavou. Jedným z dôležitých znakov súdneho preskúmania v Nórsku je jeho konkrétny charakter a teda, že súdne preskúmanie ústavnosti bežnej legislatívy môže byť spojené iba s individuálnymi prípadmi, ktoré budú mať dostatočný právny záujem na jeho vyriešení.

Ak súd vyhlási zákon za protiústavný, bude sa tak diať iba voči danému prípadu použitia zákona. Nórske súdy nikdy nemôžu vyhlásiť legislatívne akty za neplatné a zrušiť ich. Podľa článku 75 nórskej Ústavy iba parlament môže prijímať a zrušovať zákony.

Poľsko²²

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Poľský Ústavný súd pozostáva z 15 sudcov, ktorí sú volení parlamentom na obdobie 9 rokov z osôb s potrebnou kvalifikáciou a dostatočnými skúsenosťami v právnej oblasti. Osoba nemôže byť zvolená na viac ako jedno funkčné obdobie.²³

Právny základ pre činnosť Ústavného súdu je obsiahnutý tak v Ústave Poľskej republiky, ale aj v ústavnom zákone o Ústavnom súde Poľskej republiky.²⁴

²¹ Ústava Nórska dostupná v anglickom jazyku na:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/english/constitutionenglish.pdf>, navštívené dňa 16. decembra 2016.

²² Informácie o Ústavnom súde Poľskej republiky sú získané aj zo zdrojov dostupných na internete, nakoľko Poľsko odpovedalo na požiadavku zadanú cez systém ECPRD značne po termíne.

²³ Článok 194 Ústavy Poľskej republiky, dostupný v anglickom jazyku na :

<http://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/angielski/kon1.htm>, navštívené 16. decembra 2016.

²⁴ Zákon o Ústavnom súde z 22. júla 2016, dostupný v anglickom jazyku na :

<http://www.tribunalconstitucional.pt/tc/en/tclaw.html>, navštívené 16. decembra 2016.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Kandidáta na sudcu Ústavného súdu navrhuje aspoň 50 členná skupina poslancov parlamentu alebo predsedníctvo parlamentu. Podľa rokovacieho poriadku parlamentu, kandidatúra musí byť doložená jej zdôvodnením, musí obsahovať osobné údaje o kandidátovi a jeho/jej súhlas s kandidatúrou. Návrhy kandidátov doručí predseda parlamentu príslušnému výboru na zaujatie stanoviska. Ostatné výbory môžu vysielat' svojich členov na rokovanie príslušného výboru. Písomné odporúčanie príslušného výboru sa doručuje predsedovi parlamentu, ktorý ho distribuuje v tlačenej podobe všetkým poslancom. O kandidátoch následne prebieha hlasovanie v parlamente, nie však skôr ako po uplynutí siedmich dní od doručenia kandidatúry a nie skôr ako deň na to, ako bolo písomné stanovisko výboru doručené všetkým poslancom. V osobitných prípadoch je možné skrátiť proces voľby a to tak, že návrhy neprerokuje výbor a o návrhoch sa hlasuje skôr, ako uplynul aspoň jeden deň od doručenia stanoviska výboru všetkým poslancom.

Na to, aby bola osoba zvolená za ústavného sudcu sa vyžaduje, aby obdržala absolútnu väčšinu platných hlasov. Na platnosť voľby postačuje, ak sa jej zúčastní viac ako polovica všetkých poslancov parlamentu. Osoba, ktorá bola zvolená za sudcu Ústavného súdu je povinná v prítomnosti prezidenta republiky zložiť sľub. Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok stratu mandátu.²⁵

Poznámky k aplikačnej praxi:

V súčasnosti sa Ústavný súd Poľskej republiky nachádza v kríze, nakoľko niekoľko zvolených sudcov sa neujalo funkcie z dôvodu nemožnosti zloženia sľubu do rúk prezidenta. Kríza začala v októbri 2015 po tom, ako v tej dobe parlament vedený Občianskou platformou, schválil päť nových ústavných sudcov, vrátane dvoch, ktorých funkčné obdobie by začalo až po ďalších parlamentných voľbách, v ktorých sa predpokladalo, že Občianska platforma nezvíťazí.

Prezident Andrzej Duda následne odmietol prijať schválených sudcov za účelom zloženia sľubu, čím došlo k znefunkčneniu Ústavného súdu a k nemožnosti sudcov vykonávať funkciu. Potom ako vo voľbách zvíťazila politická strana Právo a Spravodlivosť, došlo k schváleniu ich vlastných kandidátov s odôvodnením, že predchádzajúci kandidáti boli schválení v rozpore s Ústavou. Následne došlo k niekoľkým novelizáciám v otázkach fungovania Ústavného súdu, čo vyvolalo vlnu kritiky nielen na domácej pôde, ale aj v Európskej únii. V stanovisku Benátskej komisie sa uvádza, že: „*Keďže po voľbách dochádza k zmene zloženia parlamentu, nový parlament nesmie byť zbavený možnosti prijímať vlastné rozhodnutia, ktoré mu vyplývajú*

---

²⁵ Článok 6 Zákona o Ústavnom súde z 22. júla 2016.

*z jeho mandátu. Bolo by v rozpore s demokratickými princípmi, ak by parlament mohol voliť štátnych úradníkov, vrátane sudcov, vopred. Nový parlament má ale povinnosť rešpektovať rozhodnutia svojho predchodcu v otázkach voľby štátnych úradníkov.*²⁶

Portugalsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

V Portugalsku je Ústavný súd špeciálnym súdom, povahou svojich funkcií, zvláštnosťou svojich právomocí a jeho zložením. Zároveň je to jediný súd, ktorého zloženie je zakotvené v Ústave. Sudcovia Ústavného súdu sú volení Zhromaždením republiky, demokraticky voleným orgánom. Po svojom menovaní sú úplne nezávislí a majú rovnaké záruky a nezlučiteľnosť ako ostatní sudcovia. To znamená, že sa nestanú zástupcami orgánov, ktoré ich volili alebo menovali.

Ústavný súd sa skladá z 13 sudcov, z ktorých desiat sudcovia sú menovaní parlamentom (Zhromaždením republiky) a traja ďalší sudcovia, ktorí sú vybraní týmito desiatimi sudcami (tzv. kooptovaní sudcovia). Šiesti zo sudcov (vymenovaní Zhromaždením republiky alebo kooptovaní sudcovia) musia byť vybraní z radov sudcov z ostatných súdov (tzv. kariérni sudcovia) a ostatní môžu byť z radov právnikov. Účelom menovania ostatných sudcov súdu z radov právnikov je umožniť iným právnikom s právnymi skúsenosťami koexistovať s kariérnymi sudcami, a tak posilniť demokratickú pluralitu a nezávislosť, čo je zásadné pre tento súd.

Avšak, tento systém voľby sudcov Ústavného súdu má 3 nedostatky²⁷:

- neobmedzuje počet kariérnych sudcov, ktorí môžu byť menovaní (zo sudcov iných súdov musia byť zvolení šiesti sudcovia na Ústavný súd, avšak môže ich byť viac, prípadne aj všetci);
- kariérni sudcovia sú volení parlamentom (Zhromaždením republiky), čo môže ohroziť politickú nestrannosť absolútne nevyhnutnú pri výkone týchto funkcií;
- čo je najdôležitejšie, nedáva právo prezidentovi republiky vymenovať sudcu, ktorý nebol zvolený v parlamente a teda neumožňuje vstup iných právnych názorov a pohľadov ako tých, ktoré boli uplatnené pri voľbe/výbere sudcov v parlamente.²⁸

²⁶ http://www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2016/09/HFHR_The-constitutional-crisis-in-Poland-2015-2016.pdf, navštívené 16. decembra 2016.

²⁷ Nedostatky voľby sudcov portugalského ústavného súdu pochádzajú z prekladu odpovede Portugalska na požiadavku ECPRD č. 3247. Nejde o názor autora analýzy.

²⁸ Pozn. autora- Prezident republiky sa nepodieľa na výbere sudcov Ústavného súdu, to znamená, že sa nemôže vyjadriť alebo akokoľvek ovplyvniť či zmeniť výber/voľbu sudcov. Jeho úloha má výlučne protokolárny charakter a spočíva v prijímaní sľubu sudcov pred ich nástupom do funkcie.

Funkčné obdobie sudcov Ústavného súdu je deväť rokov a je neobnoviteľné. V záujme zaručenia nezávislosti sudcov Ústavného súdu sa ich funkčné obdobie nezhoduje s funkčným obdobím poslancov parlamentu, keďže funkčné obdobie sudcov Ústavného súdu je dlhšie.

Predseda Ústavného súdu je volený svojimi sudcami. Predseda a tiež podpredseda sú volení na dobu rovnajúcu sa polovici funkčného obdobia sudcov Ústavného súdu, t.j. štyri a pol roka, a môžu byť opätovne zvolení do tejto funkcie.

Kandidát na sudcu Ústavného súdu musí (okrem iných podmienok) byť vyštudovaný právnik majúci doktorát z práva, magisterský titul z práva alebo vysokoškolský titul prvého stupňa (Bc.).

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Voľba sudcov v parlamente

Parlament volí svoj podiel sudcov (10 sudcov), 2/3-ou väčšinou hlasov prítomných členov parlamentu, za predpokladu, že tento počet hlasov presiahne absolútnu väčšinu členov parlamentu.

Pravidlá týkajúce sa voľby sudcov Ústavného súdu v parlamente upravuje zákon č. 28/82 o Ústavnom súde.²⁹

Nominácie na sudcov, riadne doložené dokladom o spôsobilosti kandidátov spolu s ich vyhlásením o súhlase s nomináciou, predkladá minimálne 25 a maximálne 50 poslancov parlamentu. Sú predložené ako kompletný zoznam kandidátov predsedovi parlamentu (Zhromaždenia republiky) a to do piatich dní pred plánovaným zasadnutím parlamentu ku voľbe sudcov Ústavného súdu.

Predložené nominácie na voľbu kandidátov by mali obsahovať kandidátov rovnakého počtu ako je počet uvoľnených miest sudcov, ktoré sa majú obsadiť. Žiaden poslanec sa nemôže podpísať (predložiť) pod viac ako jeden zoznam kandidátov.

---

²⁹ Zákon o Ústavnom súde Portugalskej republiky, dostupný v anglickom jazyku na : <http://www.tribunalconstitucional.pt/tc/en/tclaw.html>, navštívené dňa 16. decembra 2016.

Do 2 dní pred plánovaným zasadnutím parlamentu k voľbe sudcov, predseda parlamentu zostaví jeden zoznam zo všetkých predložených zoznamov nominácií, ktorý je zverejnený v tlačovine Zhromaždenia republiky (*Journal of the Assembly of the Republic*).

O kandidátoch sa hlasuje tajne³⁰ a to pomocou hlasovacích lístkov, ktoré obsahujú všetky predložené zoznamy kandidátov obsahujúce mená všetkých kandidátov v abecednom poradí, identifikujúc tých kandidátov, ktorí sú sudcami z iných súdov. Vedľa každého zoznamu kandidátov je prázdny štvorec, kde volič (poslanec) označí svoju voľbu. Každý poslanec označí štvorec zodpovedajúci zoznamu kandidátov podľa vlastného výberu a nemôže hlasovať za viac ako jeden zoznam kandidátov, inak sa takýto hlasovací lístok zničí.

Zoznam zvolených sudcov je deň po voľbách publikovaný v úradnom vestníku (*Diário da República*) vo forme uznesenia parlamentu.

Zvolení sudcovia pred nástupom do funkcie (do 10 dní od ich zvolenia) skladajú sľub do rúk prezidenta republiky.³¹

Voľba kooptovaných sudcov

Voľné miesta pre kooptovaných sudcov sú obsadené na základe voľby sudcov Ústavného súdu, ktorí boli zvolení parlamentom. Voľba sa musí uskutočniť v lehote do 10 dní od zvolenia sudcov Ústavného súdu v parlamente.

Funkčne najstarší sudca Ústavného súdu určí deň, čas a miesto stretnutia a vedie voľbu kooptovaných sudcov a funkčne najmladší sudca pôsobí ako tajomník.

Po uskutočnení prvotnej diskusie na tému voľby zvyšných kooptovaných sudcov, každý sudca Ústavného súdu zvolený parlamentom, označí meno sudcu z iného súdu alebo právnikovi na hlasovacom lístku, ktorý sa potom umiestni do volebnej urny. Po ukončení hlasovania, predsedajúci zasadnutia zostaví zoznam kandidátov. Tento zoznam by mal obsahovať rovnaký počet mien, koľko je voľných miest sudcov na obsadenie, prípadne viac, vrátane sudcov z ostatných súdov v dostatočnom počte tak, aby sa vyplnili kvóty miest vyhradených pre kariérnych sudcov (min. potrebný počet obligatórne vyhradených miest pre kariérnych sudcov

---

³⁰ Podľa čl. 97 Rokovacieho poriadku parlamentu sa hlasuje tajne okrem iného v prípade volieb a menovaní. Rokovací poriadok portugalského parlamentu dostupný v anglickom jazyku na : http://www.en.parlamento.pt/Legislation/Rules_of_Procedure.pdf, navštívené dňa 16. decembra 2016.

³¹ Článok 20 zákona o Ústavnom súde Portugalskej republiky, dostupný v anglickom jazyku na : <http://www.tribunalconstitucional.pt/tc/en/tclaw.html>, navštívené dňa 16. decembra 2016.

je 6 miest- pozn. autora). Tento proces sa môže opakovať až do získania potrebného počtu kandidátov.

Za zvoleného kooptovaného sudcu sa považuje ten kandidát, ktorý získal od voličov (sudcov zvolených parlamentom) minimálne 7 hlasov v jednej voľbe a ktorý akceptuje zvolenie.

Zoznam zvolených kooptovaných sudcov je publikovaný deň po voľbách v úradnom vestníku (*Diário da República*) vo forme vyhlásenia podpísaného sudcom, ktorý viedol schôdzu, na ktorej došlo k zvoleniu chýbajúcich kooptovaných sudcov.

Rakúsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Rakúsky Ústavný súd pozostáva zo 14 sudcov (predsedu a podpredsedu, dvanástich členov) a šiestich náhradníkov. Mandát sudcu Ústavného súdu končí dovŕšením 70. roku veku, skôr len na základe rozhodnutia samotného Ústavného súdu.³²

Ústavní sudcovia a tiež náhradníci musia mať skončené právnické vzdelanie alebo štúdium práva a politických vied a mať 10 rokov profesionálnych skúseností. Nesmú byť členmi Federálnej vlády alebo krajinskej vlády, tiež členmi zastupiteľského zboru alebo Európskeho parlamentu. Pre členov zastupiteľského zboru a Európskeho parlamentu, ktorí boli zvolení na fixný počet rokov, platí táto inkompatibilita až do vypršania funkčného obdobia. V neposlednom rade aj osoby, ktoré sú zamestnané alebo sú držiteľmi funkcie v politickej strane tiež nemôžu byť členmi Ústavného súdu.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Predseda, podpredseda, 6 členov a 3 náhradníci sú menovaní Federálnym prezidentom na odporúčanie Federálnej vlády. 3 členovia a 2 náhradníci sú menovaní Federálnym prezidentom na základe návrhov Národnej rady (dolná komora parlamentu). Zvyšní členovia sú menovaní Federálnou radou (horná komora parlamentu) v počte 3 členovia a jeden náhradník.

---

³² Bližšie informácie na stránke rakúskeho Ústavného súdu, dostupné v anglickom jazyku na : https://www.vfgh.gv.at/verfassungsgerichtshof/verfassungsrichter/members_of_the_constitutional_court_overview.en.html, navštívené 17. decembra 2016.

Ak sa predpokladá uvoľnenie pozície sudcu alebo náhradníka Ústavného súdu v lehote najbližších troch mesiacov alebo ak držiteľ takejto pozície prestane byť schopný vykonávať takúto pozíciu, prezident upozorní predsedu/predsedníčku orgánu výkonnej moci, aby predstavil/a návrh kandidáta na vymenovanie.

Predseda/predsedníčka orgánu výkonnej moci musí bez meškania, najneskôr v lehote jedného mesiaca od uvoľnenia pozície, publikovať ponuku na uvoľnenú pozíciu generálnou ponukou. Ponuka musí byť zverejnená v Úradnom vestníku novín Wiener Zeitung a tiež v oblastných novinách určených na verejné oznámenia.

Ani Federálna ústava ani Rokovací poriadok komôr parlamentu nepredvídajú žiadne prerokovanie v parlamente. V praxi Ústavnoprávny výbor Národnej rady vytvorí neformálnu komisiu (zvyčajne pozostávajúcu z členov Ústavnoprávneho výboru), ktorá vedie neformálne „vypočúvania“ kandidátov (pre riadnych členov, nie pre náhradníkov). Federálna rada vykonáva formálne parlamentné „vypočúvania“ kandidátov, ktoré nie sú prístupné verejnosti.

Voľba nakoniec prebieha počas zasadnutí Národnej alebo Federálnej rady. Voľba prebieha pomocou hlasovacích lístkov. Voľby si vyžadujú prítomnosť 1/3 poslancov parlamentu a kandidát je schválený, ak je v jeho prospech absolútna väčšina platných hlasov.

Hlasovanie prebieha v tajnosti a to tak, že hlasujúci poslanci vhadia lístok do hlasovacej schránky. Poslanci sú k voľbe vyzývaní menovite, čo slúži zároveň na kontrolu počtu poslancov. Tí poslanci, ktorí nie sú prítomní v čase, keď dôjde k vyvolaniu ich mena, nebudú môcť prísť k hlasovaniu. Ak o to požiada aspoň päť poslancov parlamentu, voľba prebehne za použitia hlasovacej plenty.

Ak žiaden kandidát nezíska absolútnu väčšinu platných hlasov v prvom kole voľby, prebehne druhé kolo. Ak nikto z kandidátov nezíska potrebnú väčšinu ani v druhom kole voľby, prebehne tretie kolo so skráteným zoznamom kandidátov. Na skrátený zoznam budú umiestnení tí kandidáti, ktorí získali v druhom kole voľby najviac hlasov a počet takýchto kandidátov bude dvojnásobný k počtu sudcov, ktorých treba zvoliť. Ak získa viacero kandidátov v druhom kole voľby rovnaký počet hlasov, kandidáti, ktorí budú na skrátenom zozname sa určia žrebom. Ak by v treťom kole došlo k podobnej situácii, ako v predchádzajúcich dvoch kolách voľby, rozhodnutie bude určené žrebom.

Zvolená osoba následne musí byť vymenovaná Federálnym prezidentom. Prezident nie je viazaný hlasovaním parlamentu, avšak doteraz nedošlo k rozdielnemu vymenovaniu, aké bolo navrhnuté parlamentom.

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Ústavný súd pozostáva z 9 sudcov menovaných na funkčné obdobie 9 rokov. Toto funkčné obdobie nemôže byť predĺžené ani obnovené. Tretina sudcov Ústavného súdu sa volí každé 3 roky.

Sudcovia Ústavného súdu musia mať vysokoškolské vzdelanie v odbore právo, vysokú mieru odbornej spôsobilosti a najmenej 18 rokov praxe v právnej oblasti alebo v akademickej činnosti v oblasti práva.

Podrobnosti upravuje zákon č. 47/1992 o organizácii a fungovaní Ústavného súdu, Kapitola II., článok 5.³³

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Traja sudcovia sú menovaní Dolnou komorou, traja Senátom a traja prezidentom. Každá komora parlamentu zvolí sudcu, ktorý dostal najviac hlasov a to hlasovaním väčšinou svojich členov.³⁴ Voľba prebieha na základe doručeného návrhu Stálej kancelárie a na základe odporúčania od Právneho výboru.

Kandidáti na sudcov môžu byť navrhnutí parlamentnými skupinami, poslancami Dolnej komory alebo Senátormi. Následne sa materiály o kandidátoch doručujú Právnemu výboru. Každý kandidát musí predložiť životopis a dokumenty potvrdzujúce, že spĺňa náležitosti uvedené v Ústave. Kandidáti budú vypočutí výborom a na zasadnutí Dolnej komory. Správa od Právneho výboru bude vyhotovená ku všetkým kandidátom.

Sudcovia Ústavného súdu sú nezávislí pri výkone svojej funkcie a neodvolateľní počas funkčného obdobia. Po zvolení, každý zo sudcov zloží sľub do rúk prezidenta Rumunska a predsedov oboch komôr parlamentu, čo predstavuje okamih nástupu do funkcie.

---

³³ Zákon o organizácii a fungovaní rumunského Ústavného súdu dostupný v anglickom jazyku na : <https://www.ccr.ro/Legea-nr-471992>, navštívené 17. decembra 2016.

³⁴ Odpoveď Rumunska neobsahovala informáciu, či sa pri voľbe sudcov využíva tajné alebo verejné hlasovanie. V zmysle rokovacieho poriadku dolnej komory parlamentu sa hlasuje v zásade verejne, tajné hlasovanie sa uplatní v prípade, ak tak ustanovuje rokovací poriadok alebo na základe návrhu predsedu komory alebo predsedu poslaneckého klubu (čl. 123 ods. 5 rokovacieho poriadku), dostupný na : <http://www.cdep.ro/pls/dic/site.page?id=244>, navštívené 17. decembra 2016.

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Ústavný súd pozostáva z 9 sudcov, ktorí sú volení na obdobie 9 rokov a nemôžu sa uchádzať o znovuzvolenie. Predseda Ústavného súdu je volený v tajnom hlasovaní sudcami Ústavného súdu z radov sudcov Ústavného súdu na obdobie 3 rokov. Voľba sa musí uskutočniť ešte pred vypršaním funkčného obdobia predchádzajúceho predsedu. Podpredseda Ústavného súdu je volený na rovnaký čas a rovnakým spôsobom ako predseda.

Každý obyvateľ Slovinska, ktorý je odborníkom na právo a dosiahol vek aspoň 40 rokov môže byť zvolený za sudcu Ústavného súdu.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Sudcovia Ústavného súdu sú volení na návrh prezidenta republiky Národným zhromaždením podľa spôsobu ustanoveného zákonom.³⁵

Predseda Ústavného súdu upovedomí prezidenta a Národné zhromaždenie o blížiacom sa konci funkčného obdobia ústavného sudcu nie neskôr ako 6 mesiacov pred uplynutím funkčného obdobia. V lehote 30 dní od obdržania takéhoto oznámenia, prezident zverejní výzvu pre kandidátov na post ústavného sudcu, ktorá sa uverejňuje v Úradnom vestníku Slovenskej republiky. Uchádzači musia zaslať kandidatúru v lehote nie kratšej ako 30 dní, v prípade predčasného skončenia funkcie 15 dní, odkedy došlo k publikácii výzvy. Žiadosti uchádzačov musia obsahovať vyhlásenie s dôvodmi svojej kandidatúry a tiež písomný súhlas s kandidatúrou.

Prezident navrhuje kandidátov na uvoľnené pozície sudcov Ústavného súdu spôsobom uvedeným v predchádzajúcom odseku a tiež môže navrhnúť ďalších kandidátov. Prezident môže navrhnúť viac kandidátov ako je voľných pozícií.

Ak prezident navrhne viac kandidátov ako je voľných pozícií, poradie kandidátov na hlasovacom lístku je určené žrebom. Ak žiadny z kandidátov nezíska potrebnú väčšinu alebo v prípade, že je zvolený nedostatočný počet sudcov, hlasuje sa znovu len o tých kandidátoch, ktorí získali najvyšší počet hlasov. Hlasovanie o kandidátoch prebieha dovtedy, pokiaľ nie je

---

³⁵ Zákon o Ústavnom súde dostupný v anglickom jazyku na : <http://www.us-rs.si/en/about-the-court/legal-basis/statutes/>, navštívené 17. decembra 2016.

zvolený potrebný počet sudcov. Ak ani po opakovanej voľbe nedôjde k naplneniu potrebného počtu sudcov, vykoná sa nová voľba na základe nových žiadostí.

Zákon o slovinskom Ústavnom súde rieši aj situácie, ak nie je zvolený žiaden sudca. V tomto prípade prezident zopakuje procedúru voľby v lehote nie viac ako 14 dní odo dňa voľby v Národnom zhromaždení alebo v rovnakej dobe navrhne kandidátov na voľné pozície z kandidátov, ktorí sa prihlásili v predchádzajúcom kole volieb alebo z okruhu iných kandidátov. Ak ani v tomto prípade nedôjde k zvoleniu sudcov Ústavného súdu, vykonajú sa ďalšie voľby na základe procedúry uvedenej v zákone. Prezident zverejní výzvu v lehote nie viac ako 8 dní odo dňa hlasovania v Národnom zhromaždení. Lehota na predkladanie žiadostí nemôže byť kratšia ako 15 dní od zverejnenia výzvy.

Národné zhromaždenie volí sudcov Ústavného súdu tajným hlasovaním. Za sudcu je zvolený kandidát, za ktorého hlasovala väčšina všetkých poslancov Národného zhromaždenia.

Spojené kráľovstvo

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Veľká Británia nemá Ústavný súd. Najvyšší súd je najvyšším súdnym orgánom vo Veľkej Británii. Súd sa však pravidelne zaoberá prípadmi ústavného významu, napríklad v oblasti ľudských práv a prevodu práv.³⁶

Najvyšší súd tvorí 11 sudcov, ktorým vypomáhajú právnici a výkonní zamestnanci.

Jednou z podmienok pre možnosť stať sa sudcom Najvyššieho súdu je, aby kandidát vykonával funkciu sudcu aspoň 2 roky na súdoch vyššej inštancie. Alternatívnou je aspoň 15-ročná prax sudcu alebo prax v odbore práva. Kandidát musí spĺňať aj ďalšie kritériá ako napr. nesmie byť členom výberovej komisie a mal by mať znalosť práva zo všetkých oblastí spadajúcich pod Veľkú Britániu.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Britský parlament nemá formálnu úlohu v procese vymenovania.

---

³⁶ Bližšie informácie dostupné v anglickom jazyku na oficiálnej stránke Najvyššieho súdu : <https://www.supremecourt.uk>, navštívené 17. decembra 2016.

Je v zodpovednosti Lorda Kancelára zvolať výberovú komisiu. Zvyčajne tak vykoná pomocou listu určeného predsedovi Najvyššieho súdu, ktorý zariadi výber členov komisie. Právne predpisy určujú rozmanitosť, ktorá musí byť na súdoch dodržiavaná a teda v prípade, že ide o dvoch podobných kandidátov, nemôže byť samotný výber uskutočnený len na tomto základe, avšak komisia môže túto skutočnosť brať do úvahy.

Zákon nepredpisuje proces výberu, ktorý by mala komisia dodržiavať, avšak každé poučenia Lorda Kancelára ohľadom výberu sa musí brať do úvahy. V skutočnosti si každá komisia upraví svoj proces voľby. Právne predpisy určujú osoby, s ktorými musí byť voľba prekonzultovaná. Ide napr. o sudcov Najvyššieho súdu. Navyiac musí ešte proces výberu komisia konzultovať s Lordom Kancelárom, prvým ministrom Škótska a Walesu a s Komisiou Severného Írska pre vymenovanie sudcov.

Výber musí spĺňať aj kritéria opodstatnenosti, osoba nemôže byť členom komisie, musí dôjsť k voľbe iba jednej osoby, zvolená osoba musí byť odborníkom na právo v každej časti Veľkej Británie. Od roku 2008 bolo ustanovené, že ponuka na voľné miesto sudcu Najvyššieho súdu musí byť oficiálne zverejnená.

Po zvolení kandidáta musí byť správa o takomto kandidátovi predložená Lordovi Kancelárovi. Správa musí obsahovať údaje o tom, kto bol zvolený, s kým bola voľba konzultovaná. Lord Kancelár môže požiadať aj o ďalšie informácie. Lord Kancelár sa môže rozhodnúť, že nevymenuje zvoleného kandidáta, avšak v tom prípade musí predniesť dôvody svojho rozhodnutia. Ak je Lord Kancelár spokojný s výsledkom odporúčania komisie (s výberom kandidáta), predloží svoje odporúčanie premiérovi, ktorý zašle svoje odporúčanie kráľovnej na formálne vymenovanie sudcu.

Španielsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Ústavný súd pozostáva z 12 sudcov a bol založený španielskou ústavou z roku 1978³⁷ ako hlavný orgán garancie základných práv a slobôd a ústavnosti. Tretina sudcov sa obnovuje každé 3 roky. Funkčné obdobie ústavného sudcu je 9 rokov.

Sudcom sa môže stať sudca iného súdu, prokurátor, univerzitný profesor, verejný činiteľ alebo právnik s minimálnou praxou 15 rokov. Funkcia sudcu je nezlučiteľná s funkciou ombudsmana,

---

³⁷ Španielska ústava dostupná v anglickom jazyku na : http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Hist_Normas/Norm/const_espa_texto_ingles_0.pdf navštívené 17. decembra 2016.

člena hornej a dolnej komory parlamentu, s inou administratívnou alebo politickou funkciou v štáte, v samospráve, s pôsobením v politickej strane, odborovej organizácii, s vykonávaním funkcie sudcu, s vykonávaním obchodných aktivít. Ak by sudca vykonával akúkoľvek z týchto funkcií musí ju pred nástupom do funkcie prestať vykonávať v lehote 10 dní od navrhnutia.³⁸

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Sudcovia Ústavného súdu sú menovaní kráľom (skladajú sľub do rúk kráľa). Štyria sudcovia sú menovaní na základe odporúčania Poslaneckej snemovne (dolnej komory parlamentu), jej 3/5 väčšinou. Štyria sudcovia sú menovaní na základe odporúčania Senátu (hornej komory parlamentu), jej 3/5 väčšinou. Dvaja sudcovia sú menovaní na základe odporúčania vlády a dvaja na základe Generálnej súdnej rady, jej 3/5 väčšinou.

Ako už bolo spomínané, 4 kandidáti sú odporúčaní hornou a 4 dolnou komorou. Kandidáti musia predstúpiť pred príslušné komisie (výbory) v týchto komorách.

Voľba v Poslaneckej snemovni:

Nominácia 4 kandidátov prebehne počas plenárneho zasadnutia Dolnej komory. Každá parlamentná strana môže predložiť svojich max. 4 kandidátov a počas limitu 5 minút ich obhájiť. Štyria kandidáti, ktorí získali najväčší počet hlasov, budú zvolení za podmienky, že každý získal požadovanú 3/5 väčšinu hlasov všetkých poslancov snemovne.

V prípade, ak nedôjde k zvoleniu dostatočného počtu kandidátov, dôjde k ďalším kolám hlasovania, v ktorých sa môže počet uchádzajúcich sa kandidátov znižovať až do počtu kandidátov, ktorých je potrebné zvoliť.

Voľba v Senáte:

Procedúra v hornej komore prebieha podobne a teda všetky parlamentné strany majú možnosť písomne navrhnúť taký počet kandidátov, koľko voľných miest je nutné obsadiť. Všetky kandidatúry sú preskúmané a musia splniť prísne podmienky vyplývajúce z ústavy a zákonov týkajúcich sa vhodnosti kandidáta. Kandidatúra bude doplnená o stanovisko parlamentnej strany, ktorá kandidáta navrhla a ktoré zdôvodní vhodnosť kandidáta na pozíciu. Kandidáti môžu byť preskúmaní aj príslušným výborom, ktorý môže vypracovať stanovisko ku

---

³⁸ Informácie o španielskom Ústavnom súde dostupné v anglickom jazyku na : <https://www.tribunalconstitucional.es/en/tribunal/Paginas/default.aspx>, navštívené 17. decembra 2016.

kandidatúre. V prípade zamietnutia kandidáta je strane, ktorá ho navrhla v dostatočnom predstihu oznámené, že môže navrhnúť nového kandidáta.³⁹

Po vypršaní lehoty na predkladanie návrhov, sú návrhy predložené Nominačnému výboru. Nominačný výbor predloží návrh na plenárnom zasadnutí Senátu, v ktorom uvedie taký počet kandidátov, aby boli obsadené všetky voľné pozície. Ak je nedostatok takýchto kandidátov, návrh môže byť doplnený o iných kandidátov. Hlasovanie je tajné a prebieha pomocou hlasovacích lístkov. Zvolení budú tí kandidáti, ktorí získali väčšinu hlasov ustanovenú podľa ústavy a zákonov. Ak v prvom hlasovaní neboli zaplnené všetky miesta z dôvodu, že nikto nedosiahol dostatočnú väčšinu, hlasovanie sa zopakuje. V druhom hlasovaní je nutné, aby bol dvojnásobný počet kandidátov ako miest, ktoré sa majú obsadiť. Kandidátmi v tomto druhom kole budú tí, ktorí nezískali v prvom kole väčšinu, ale získali najväčší počet hlasov. Ak niektorí kandidáti získajú rovnaký počet hlasov, hlasovanie s týmito kandidátmi sa zopakuje. V prípade nutnosti obsadiť stále neobsadené pozície sa bude hlasovať aj o ďalších kandidátoch. V týchto prípadoch budú môcť členovia hornej komory hlasovať toľkokrát, koľko pozícií je nutné obsadiť.⁴⁰

Švajčiarsko

Štruktúra Ústavného súdu (orgánu ochrany ústavnosti):

Federálny najvyšší súd (Bundesgericht) je najvyššia súdna autorita Švajčiarskej Konfederácie.⁴¹ Samotný proces a spôsob voľby sudcov je ustanovený v zákone o Federálnom najvyššom súde (Bundesgerichtsgesetz, BGG) a tiež v zákone o Federálnom zhromaždení.

Federálny najvyšší súd pozostáva z 38 sudcov. V súčasnosti je zložený z 12 žien a 26 mužov. Sudcovia majú zakázané vykonávať iné zamestnanie za účelom zisku, okrem zamestnania federálneho sudcu. Sudcovia majú postavenie verejných činiteľov. Funkčné obdobie švajčiarskych sudcov Federálneho najvyššieho súdu je 6 rokov. Môžu byť zvolení aj opakovane až do dovŕšenia 68 rokov veku.

---

³⁹ Proces voľby je upravený v rokovacom poriadku Poslaneckej snemovne, dostupný v anglickom jazyku na : http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Hist_Normas/Norm/standing_orders_02.pdf, navštívené 17. decembra 2016.

⁴⁰ Proces voľby je upravený v rokovacom poriadku Senátu, dostupný v anglickom jazyku na : <http://www.senado.es/web/conocersenado/normas/reglamentootrasnormassenado/detallesreglamentosenado/index.html#t3c7>, navštívené 17. decembra 2016.

⁴¹ Federálny najvyšší súd je vrcholným súdnym orgánom Švajčiarskej konfederácie v občianskych, trestných, správnych a ústavných záležitostiach, ktoré si spravuje sám nezávisle a zodpovedne v súlade so zákonmi. Bližšie informácie dostupné v anglickom jazyku na : http://www.bger.ch/bg_broschuere_a4_e.pdf, navštívené 17. decembra 2016.

Každý, kto má právo voliť do Federálneho zhromaždenia, môže byť zvolený za sudcu Federálneho najvyššieho súdu. Zákon nepredpisuje žiadne náležitosti týkajúce sa právneho vzdelania. V praxi sa však sudcom stávajú iba osoby z právnického alebo akademického prostredia, prípadne z prostredia verejného sektora.

Federálny najvyšší súd obsahuje aj 19 náhradných sudcov tiež zvolených Federálnym zhromaždením. Náhradní sudcovia nepracujú v rovnakom rozsahu ako riadni sudcovia. Ide zväčša o profesorov, právnikov alebo sudcov slúžiacich v kantónoch. Je pravidlom, že títo náhradní sudcovia slúžia ako náhrada za riadnych sudcov, ktorí prestali byť oprávnení vykonávať službu alebo v prípade, že im zdravotný stav nedovoľuje vykonávať službu. Zapojiť náhradných sudcov možno aj v prípade nadmerného pracovného zaťaženia Federálneho najvyššieho súdu. V konaniach majú náhradní sudcovia rovnakí rozsah práv ako riadni sudcovia.

Proces voľby sudcov a kvórum potrebné na zvolenie:

Podľa článku 168 Federálnej ústavy, Federálne zhromaždenie volí sudcov Federálneho najvyššieho súdu ako aj náhradných sudcov. Sudcovia sú navrhnutí Justičným výborom a zvolení Federálnym zhromaždením (Národnou radou a Radou štátov).

Voľby prebiehajú vo Federálnom zhromaždení tajným hlasovaním. Zvolené osoby budú tie, ktorých mená budú napísané na viac ako polovici platných hlasovacích lístkov. Do úvahy sa neberú hlasovacie lístky, ktoré budú neplatné a nekompletné. Ak dosiahne viacero kandidátov (ako je voľných pozícií) absolútnu väčšinu, tak kandidáti s najnižšími počtami hlasov budú eliminovaní.

Hlasovacie lístky, ktoré obsahujú urážlivé označenia alebo očividne nepodstatné pripomienky, budú považované za neplatné. Hlasy pre osoby, ktoré nie sú oprávnené byť zvolené alebo pre tie osoby, ktoré už boli zvolené alebo vyradené z hlasovania, spolu s hlasmi pre osoby, ktoré nie sú dostatočne identifikované, sú vyradené. Ak je meno kandidáta napísané na hlasovacom lístku viac ako raz, nebude sa prihliadať na každé ďalšie meno ako prvé. Ak hlasovací lístok obsahuje viac mien ako pozícií, ktoré majú byť obsadené, nadbytočné mená budú vymazané v poradí od konca lístka. Ak počet hlasovacích lístkov presahuje počet hlasovacích lístkov, ktoré boli rozdane, bude hlasovanie vyhlásené za neplatné a dôjde k novému hlasovaniu.

Švédsko

Švédsko v odpovedi uviedlo, že nemá Ústavný súd.

Záver **(stručné zhrnutie)**

Spomedzi skúmaných 22 krajín má **13 krajín koncentrovaný model** ústavného súdництва v podobe osobitného orgánu na kontrolu ústavnosti – ústavného súdu (Česká republika, Francúzsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko a Španielsko).

V ostatných 9 krajinách sa uplatňuje **difúzny model** ústavného súdництва a teda kontrolu ústavnosti vykonávajú zväčša všeobecné súdy, resp. Najvyšší súd v krajine (Dánsko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Nórsko, Spojené kráľovstvo, Švajčiarsko a Švédsko).

V ďalšom texte stručného zhrnutia sa budeme zameriavať a analyzovať výlučne krajiny s koncentrovaným modelom ústavného súdництва.

Z porovnania procesov voľby/ výberu kandidátov/sudcov ústavných súdov vyplýva, že **v každej krajine sa vo väčšej či menšej miere parlament zapája do procesu voľby sudcov ústavného súdu.**

Vo vzťahu ku **kvóru**, potrebnému na zvolenie sudcu/kandidáta na sudcu ústavného súdu, prevláda vo väčšine krajín vyšší počet hlasov poslancov ako jednoduchá väčšina. **Kvalifikovaná väčšina** hlasov poslancov (či už 2/3 alebo 3/5) sa spomína v 6 krajinách (Francúzsko, Chorvátsko, Maďarsko, Nemecko, Portugalsko a Španielsko), **absolútna väčšina** sa vyžaduje v 5 krajinách (Lotyšsko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko a Slovinsko) a iba dve krajiny uviedli, že postačuje **jednoduchá väčšina** (Česká republika a Litva).

Hlasovanie o kandidátoch prebieha vo väčšine parlamentov **tajne**, spravidla o každom kandidátovi jednotlivo. Tajné hlasovanie pri voľbe sudcov uviedlo 10 krajín (Česká republika, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko- voľba sudcov v Bundestagu⁴², Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko a Španielsko). Zvyšné krajiny sa opomenuli vyjadriť k tejto otázke.

K samotnej úlohe a postaveniu parlamentu v procese voľby nie je možné zaujať jednotné stanovisko, nakoľko úloha parlamentu v procese voľby sudcov ústavného súdu sa v jednotlivých krajinách líši. Len v 3 krajinách je proces kreácie sudcov ústavného súdu **výlučnou právomocou parlamentu** (Chorvátsko, Maďarsko a Nemecko). Vo väčšine krajín však ide o **zdieľanú kreačnú právomoc najčastejšie medzi parlamentom a hlavou štátu** (v 9 krajinách- Česká republika, Francúzsko, Litva, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko,

---

⁴² Zatiaľ čo voľba sudcov nemeckého ústavného súdu prebieha v Bundestagu tajne, v Bundesrate je hlasovanie verejné.

Slovinsko a Španielsko), pričom dôležitosť úloh v kreačnom procese sa líši. V niektorých krajinách hlava štátu kandidátov navrhuje a parlament ich schvaľuje, v iných naopak hlava štátu menuje, resp. schvaľuje kandidátov zvolených parlamentom. Rovnako sa odlišujú krajiny, kde je zdieľaná právomoc oboch subjektov rovnako silná a krajiny, kde kreačná právomoc jedného subjektu (zväčša hlavy štátu) má len formálny charakter.

Použité zdroje

1/ European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD). ECPRD request no. 3247:– Election of candidates (judges) to the Constitutional Court, 22.11.2016.

[online]. dostupné na:

https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/secured/detailreq.do?id=260119&hl=260145#reply_260145.

Ostatné použité zdroje sú citové v texte požiadavky vo forme poznámky pod čiarou.

Bratislava, 24. februára 2017